

ชื่อวิจัย แนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ช่วยเหลือคนพิการ
 ตำบลหนองแจ้งใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
 ผู้ทำวิจัย นายนิคม ภูศรี และคณะ
 ปี พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการความเป็นมาของกลุ่มผู้ช่วยเหลือคนพิการ เพื่อศึกษาปัญหาข้อจำกัดจุดอ่อนจุดแข็งของกลุ่มช่วยเหลือคนพิการ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มช่วยเหลือคนพิการตำบลหนองแจ้งใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

ประชากรเป็น ได้แก่ กรรมการกลุ่มผู้ช่วยเหลือ 20 คน (กรรมการทุกคนเป็นนักวิจัย) เจ้าหน้าที่จากสถานีอนามัย 1 คน (เลือกตัวแทนมา 1 คน) เจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน (เป็นผู้รับผิดชอบงานคนพิการ) ผู้นำ 20 คน (ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลประจำหมู่บ้าน 20 คน ตัวแทน อสม. หมู่ละ 5 คน = 50 คน รวม 112 คน

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นเชิงปฏิบัติการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับเชิงปริมาณ กระบวนการประเชิงปฏิบัติการระดมสมอง การสัมภาษณ์รายบุคคลและสนทนากลุ่มย่อย เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แนวทางการสนทนากลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบเก็บข้อมูลรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 บริบทชุมชน พบว่าการเปลี่ยนแปลงจากของชุมชนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีผลต่อคนพิการทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์และเป็นผลเสียต่อคนพิการ

ตอนที่ 2 บริบทคนพิการ การดูแลคนพิการมีสามระดับคือ

1) การดูแลตนเองภายในครอบครัว

2) การดูแลโดยอาสาสมัครในชุมชน

3) การดูแลคนพิการ โดยกลุ่มผู้ช่วยเหลือคนพิการบุคลากรของรัฐ สาเหตุความพิการ พบว่าส่วนใหญ่เกิดจากอุบัติเหตุและโรคไม่ติดต่อ ผู้ดูแลคนพิการส่วนใหญ่เป็นมารดา รองลงมาคือภรรยาและบุตร พบว่า ร้อยละ 74.24 ของคนพิการสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ได้ด้วยตนเอง ได้รับเบี้ยยังชีพร้อยละ 82.5 ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านปัจจัยสี่ เงินเบี้ยยังชีพ การประกอบอาชีพ การดูแลด้านสุขภาพอนามัย

ตอนที่ 3 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการวิจัยใน 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความเป็นมาของกลุ่มผู้ช่วยเหลือคนพิการ พบว่า กลุ่มเกิดขึ้นจากการสนับสนุนของมูลนิธิเพื่อพัฒนาคนพิการ โรงพยาบาลบัวใหญ่ สถานีอนามัยหนองแจ้งใหญ่ ในการผลักดันให้เกิดกลุ่มผู้ช่วยเหลือคนพิการ ทำให้กลุ่มผู้ช่วยเหลือคนพิการสามารถก่อสร้างตัว มีคนทำงาน มีกิจกรรม แบบต่อเนื่อง มีสมาชิกที่เป็นทั้งคนพิการและคนปกติรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมเพื่อนคนพิการในตำบลหนองแจ้งใหญ่จากปี พ.ศ. 2537 จนถึงปัจจุบัน

2) ด้านจุดแข็งจุดอ่อนของกลุ่ม พบว่า จุดแข็ง มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านกรรมการ

2.1 ปัจจัยด้านกองทุนมีการระดมได้จากทั้งภายในตัวสมาชิกชุมชนหมู่บ้านให้การสนับสนุนงบประมาณที่หมู่บ้านได้รับการจัดสรรมาแล้ว สนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มไปดูแลจัดการภายในกลุ่มๆ ให้คนพิการได้รับโอกาสมากที่สุดและกลุ่มสามารถเขียนโครงการจากภายนอกเข้ามาให้สมาชิกคนพิการในการเป็นกองทุนการศึกษาประกอบอาชีพได้

2.2 ปัจจัยด้านกฎระเบียบมีการปรับเปลี่ยนตามความต้องการสมาชิกกลุ่ม

2.3 และปัจจัยด้านการสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เช่นสถานีอนามัย และกลุ่มผู้นำชุมชน ให้การสนับสนุนเป็นพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือการประสานงานการจัดทำเอกสารอย่างดีมาตลอด ส่วนจุดอ่อนพบว่า

2.4 มีปัจจัยด้านกรรมการมีครอบคลุมทุกหมู่บ้าน สามารถดูแลคนพิการแบบทั่วถึง

3) ด้านแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มผู้ช่วยเหลือคนพิการมีอยู่ 3 ด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนาองค์ความรู้กรรมการ ในด้านทักษะการแนะนำคนพิการเรื่องการเข้าถึงสิทธิ การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษา

3.2 การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของกลุ่มสร้างความเข้าใจให้ผู้เฒ่า เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้รู้เรื่องสิทธิของคนพิการมากขึ้น การจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านสัญจร เพื่อให้คนพิการ ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ผู้นำชุมชนได้รับรู้ว่ากลุ่มกำลังทำอะไรอยู่

3.3 การขยายสมาชิกเพิ่ม การระดมทุนเพิ่ม การศึกษาดูงาน การขยายสวัสดิการเพิ่ม การเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแจ้งใหญ่ และการแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรภายนอก